

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	28 kor	—	fill.
Félévre	14	—	—
Negyedévre	7	—	—
Egy óra	2	—	40
Egyes szám	—	—	10 fill.

PESTI NAPLÓ

APRÓHIRDETÉSEK ÁRA

Egyes sor 8 fillér,
vastagabb betűvel 10 fillér
Hirdetések milliméter számításal. díjszabás szerint.
Megjelenik hétfő kivételével naponta, ünnep után is.

Budapest, 1911.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Podmanicky-utca 12.

Csütörtök, augusztus 31.

Budapest szomszédjai.

Budapest, augusztus 30.

Az ázsiai kolerát vasuton hozták a nyakunkba. Szállítólevelet kaptunk róla, mi pedig nyugtát állítottunk ki arról, hogy a küldeményt hiány nélkül átvettük. Slendriánság, bűnös mulasztás volt ez a kormány részéről, vagy amolyan vis major, mely a legnagyobb óvatosság mellett is rászakadhat egy világvárosra, e kérdéseket ne bolygassuk ma. Az utólagosan alkalmazott intézkedések talán megfékezik az ázsiai rémet, s Budapest visszakapja régi nyugalomát. Azonban ebben a nyugalomban legalább is annyi a könnyelműség, mint a kormány engedékenységében, amelynek az olasz nyers áruk idehozatalát köszönhetjük. Mert a koleraveszedelem nem szűnt meg. A veszély krónikus jellegű, mert Budapest egészségügyi viszonyait állandóan veszélyeztetik azok a botrányos állapotok, melyeket a szomszédos községekben észlelhetünk. Budapest a közegészségügyi viszonyok tekintetében tehát mindaddig nincs biztonságban, amíg a főváros törvényhatósága nem talál módot arra, hogy a határában elterülő községek elhanyagolt köztisztasági viszonyai ne tegyék illuzóriussá mindazt, amit a főváros saját tisztasága érdekében horribilis áldozatok árán eddig megvalósított.

Ujpest, a mostani kolera főfészke, alig félórás távolságra fekszik a fővárostól. Ez a félórás távolság egész vi-

lágokat választ el egymástól. E távolságon belül minden átmenet nélkül jutunk el a civilizációból az őszállapotokba. Poros utak, piszkos terek, ahol a szemét a hatóság szeme láttára rothad s megfertőzi a levegőt. Az epidémiáknak ezer és ezer melegágya veszélyezteti a lakók egészségét s az ottani betegségek csiráit a legszelidebb szél átöpri a főváros területére. Ilyen szomszédság mellett mi haszna annak, hogy Budapest külön köztisztasági ügyosztályt szervezett, kórházakat, fertőtlenítő intézeteket tart fenn s milliókat költ csatornázásra, kövezésre. Mit ér, hogy Budapest területét immunissá tettük mindenféle járvánnyal szemben, ha a szomszédságból állandóan ránk les valamely epidémia. A magunk területén a minimálisra szállítottuk le a veszedelem lehetőségét, de ez a minimális lehetőség csak látszólagos és alaptalan valami, mert a szomszéd községek elhanyagoltasága a minimumot a maximumra emeli. Tudjuk, hogy Ujpest és a többi szomszéd község nem rendezkedhetik be Budapest módjára. Az ilyen berendezkedés nagy anyagi áldozatokkal jár, amiket egy kisebb községben alig lehet előteremteni. De hát miért alakulnak át ilyen községek rendezett tanácsu városokká? S ha a nagyvárosi hóborttól megrészegültek, miért járul hozzá a kormány, hogy olyan városok önállóan rendezkedjenek be, amelyek anyagilag nem elég erősek az önkormányzat terheinek viselésére? Nehogy azonban a székesfőváros ta-

nácsa tulságosan elbizza magát, sietünk megállapítani, hogy Budapestnek nem kell szeméért, rothadó piszokért a szomszédba menni. Talál a főváros külső részein, a villanegyednek minősített övezeteken is éppen olyan állapotokat, amiket Ujpesten, Kispesten és Kőbányán észlelhetünk. A trágyadombok emeletes magasságban állanak a hatodik és hetedik kerület zöldséges kertjeiben, ahonnan az est beálltával utrakelnek a bűzös párák és megfertőzik egész Budapest levegőjét. Ha a köztisztasági hivatal hosszabb sétát tenne ezekben a kerti negyedekben, rájönne annak a titkára, hogy miért nem lehet a budapesti lakosok ablakait éjjel kinyitni. Ne bizzuk hát el magunkat. A veszedelem még fél óra távolságnyra sincs Budapesttől, hanem bent ül a városban és nagyokat mosolyog a főváros köztisztasági és egészségügyi politikáján.

Potemkin-politika ez, mert csak azt takarítja el az utból, ami a forgalmas pontokon terpeszkedik s a megbotránykozást ordítva provokálja. De nőni, kövéredni hagyja a szennyet ott, ahol a forgalom kisebb, s ahol közbotrányt már csak azért sem okozhat, mert körülötte nem befolyásos urak, hanem csak tisztviselők és gyári munkások béreltek lakást. Egy ilyen távoleső utca elhanyagolásával teszik kockára a milliós munkák és intézmények hasznát. A legnagyobb gyümölcs is elpusztul az utolsó szemig, ha egyetlen rothadt barack téved közéje. És nincs az a gondozott, csa-

tornákkal és vízvezetékekkel felszerelt város, melyet ne lehetne egyetlen elhanyagolt utcával az utolsó zugig megfertőzni.

Budapest egészségügyi viszonyai megkövetelik, hogy a szomszédos községek minél előbb Budapest fő- és székváros-hoz csatoltassanak. Ez az akció újabb nagy terheket ró a fővárosra, de az életbiztonságunk követeli, hogy végre rendelkezjen Budapest határán. Ha Budapest közbiztonsági viszonyai szükségessé tették, hogy Ujpesten meghagyassék az állami rendőrség, viszont az életbiztonságunknak meg kell hoznunk azt az áldozatot, hogy Ujpest és a többi kis község egészen Pesthez csatoltassék s Pest pénzéből rendeztessék. De mindenekelőtt szükséges, hogy végre Budapest tömérdek piszkos utcája is odacsatoltassék — Budapesthez.